

Θέμα Εργασίας :

«Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ - ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΟΪΖΙΔΟΥ»

Μάρτιος 2022

Βασιλική Σύριου

Προπτυχιακή Φοιτήτρια Νομικής Σχολής Αθηνών

Επιβλέποντες:

Λυδία Νίκα

Ελληκαίτη Κουρτάκη

Δημήτρης Παπαδήμας

Χρύσα Πετρουλάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I.** Πρόλογος.....σελ.3

- II.** Ιστορική αναδρομή.....σελ.4

- III.** Το ζήτημα της αναγνώρισης της Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου από τη διεθνή κοινότητα.....σελ.5

- IV.** Η υπόθεση Λοϊζίδου.....σελ.5-9

- V.** Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου...σελ. 6-7

- VI.** Εξέλιξη της υπόθεσης Λοϊζίδου- Επιχειρήματα και ενστάσεις.....σελ. 7-10

- VII.** Επίλογος.....σελ.11

- VIII.** Βιβλιογραφία.....σελ.12

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της εισβολής των Τούρκων στην Κύπρο το 1974, η οποία μετέβαλε άρδην την κρατική υπόσταση και την φυσιογνωμία της, ενώ ταυτόχρονα ανέτρεψε τη ζωή χιλιάδων Ελληνοκυπρίων που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τον μόνιμο τόπο κατοικίας τους, προκειμένου να προστατευτούν. Επιπλέον, αναλύεται η υπόθεση της Τίνας Λοϊζίδου, θύματος της τουρκικής εισβολής και προσφεύγουσας στο αρμόδιο ευρωπαϊκό δικαιοδοτικό όργανο για την προάσπιση της ιδιοκτησίας της. Στο πλαίσιο αυτό, θα γίνει αναφορά στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στον ρόλο της ως προς την προστασία των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στις αρμοδιότητες του.

Λέξεις κλειδιά :

- ✚ «ΤΔΒΚ» : Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου
- ✚ «ΕΣΔΑ» : Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- ✚ «ΕΔΔΑ» : Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- ✚ «ΕΕΔΑ» : Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουλίου 1974. Αφορμή της εισβολής υπήρξε η ανατροπή της δημοκρατικά εκλεγμένης Κυβέρνησης της Κύπρου από το πραξικόπημα που οργάνωσε η στρατιωτική χούντα στην Ελλάδα (15 Ιουλίου 1974). Με υποτιθέμενο στόχο την αποκατάσταση της συνταγματικής τάξης και ισχυριζόμενη ότι ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 4 της Συνθήκης Εγγυήσεως, η Τουρκία εισέβαλε με τις στρατιωτικές της δυνάμεις στη χώρα και έθεσε υπό στρατιωτική κατοχή περίπου το 37% του κυπριακού εδάφους. Η επιχείρηση ονομάστηκε «Απίλλας» και διεξήχθη σε 2 φάσεις, με διαφορά περίπου ενός μηνός μεταξύ τους[Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ]. Κατά τη διάρκεια της, περίπου 160.000 Ελληνοκύπριοι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις περιουσίες τους και να εγκατασταθούν σε άλλες περιοχές.

Η εισβολή κατέστη παράνομη και αντίθετη σε κάθε κανόνα διεθνούς δικαίου που αποσκοπούσε στη διασφάλιση της διεθνούς νομιμότητας και ειρήνης συμπεριλαμβανομένου και του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Την 1η Νοεμβρίου 1974, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε ομόφωνα το Ψήφισμα 3212, βάσει του οποίου ζητούνταν ο σεβασμός της κυριαρχίας, της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητας και του αδέσμευτου της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και η άμεση αποχώρηση από το νησί όλων των ξένων στρατευμάτων.

Ακολούθησε η μονομερής ανακήρυξη από την πλευρά των Τούρκων της αποκαλούμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βορείας Κύπρου», πράξη η οποία καταδικάστηκε από την διεθνή κοινότητα ως ανυπόστατη και νομικά άκυρη, με τα ψηφίσματα 541/1983 και 550/1984 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Από τότε έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για επίτευξη συμφωνίας μεταξύ Τουρκίας και Κύπρου, οι οποίες δεν έχουν έως τώρα καρποφορήσει.[Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ]

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Σύμφωνα με το Ψήφισμα 541 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, τα κράτη- μέλη καλούνται «να σεβαστούν την κυριαρχία, ανεξαρτησία, εδαφική ακεραιότητα και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και να μην αναγνωρίζουν οποιοδήποτε άλλο κράτος από την Κυπριακή Δημοκρατία». Θα πρέπει να σημειωθεί δε, ότι η Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου αναγνωρίζεται μόνο από την Τουρκία. Εντούτοις, η τουρκική κατοχή εξακολουθεί να υφίσταται σε ένα ποσοστό της τάξης του 37% του εδάφους της νήσου.

Η ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΟΪΖΙΔΟΥ

Όπως προαναφέρθηκε, η τουρκική εισβολή στην Κύπρο οδήγησε χιλιάδες κατοίκους του Βόρειου τμήματός της στην εγκατάλειψη της περιουσίας και των κατοικιών τους. Παράλληλα, η επιστροφή τους αποκλείστηκε από τα τουρκικά στρατεύματα.

Ένα από τα θύματα της τουρκικής εισβολής υπήρξε και η κα. Τιτίνα Λοϊζίδου. Η κα. Λοϊζίδου είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και μεγάλωσε στην πόλη Κερύνεια, η οποία βρίσκεται στην βόρεια ακτή της Κύπρου. Η ίδια είχε εγκατασταθεί με τον σύζυγό της στην Λευκωσία πριν την τουρκική εισβολή, ωστόσο η οικογένειά της διέμενε εκεί, όπου και επιθυμούσε να επιστρέψει, αφού είχε ήδη ξεκινήσει εργασίες για την κατασκευή οικίας σε οικόπεδο του οποίου την κυριότητα είχε αποκτήσει.

Παρ' όλα αυτά, η εισβολή των Τούρκων σ' αυτό το μέρος του νησιού και η παράνομη κατοχή, παρεμπόδισαν το δικαίωμά της στην ελεύθερη απόλαυση της ιδιοκτησίας της, πρόβλημα που αντιμετώπιζαν όλοι οι Ελληνοκύπριοι που εκτοπίστηκαν. Μάλιστα, το 1985, με δόλιο και παράνομο Σύνταγμά της, η «ΤΔΒΚ» όρισε, ότι οι εγκαταλελειμμένες περιουσίες θα περιέρχονταν στην κυριότητά της [Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ]. Ο αποκλεισμός αυτός από την άσκηση των προβλεπόμενων δικαιωμάτων επί των περιουσιακών της στοιχείων, ώθησε την κα. Λοϊζίδου να συμμετάσχει στο

κίνημα “Women Walk Home”. Επρόκειτο για μια ανεξάρτητη, μη κομματική, ομάδα γυναικών προερχόμενων από όλα τα κοινωνικά στρώματα, που δραστηριοποιήθηκε με στόχο την επανένωση της Κύπρου και την παύση της τουρκικής κατοχής. Η κα. Λοϊζίδου συμμετείχε στις πορείες του κινήματος, οι οποίες αφορούσαν την προάσπιση των δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων έναντι των Τούρκων.

Μετά την πορεία της 19ης Μαρτίου 1989 στη Λύμπια , ακολούθησε η ολιγόωρη φυλάκιση ορισμένων γυναικών της κίνησης συμπεριλαμβανομένης και της κ. Λοϊζίδου. Το γεγονός αυτό, αποτέλεσε την αφορμή για την προσφυγή της στο ΕΔΔΑ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Πριν προχωρήσουμε στην ανάλυση του αιτήματος της κας. Λοϊζίδου και στην εξέλιξη της υπόθεσης, θα πρέπει να αναφερθούμε στην έννοια της προσφυγής στο ΕΔΔΑ και στον τρόπο θεμελίωσης του δικαιώματος αυτού στην έννομη τάξη.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), υιοθετήθηκε το 1950 από το Συμβούλιο της Ευρώπης στη Ρώμη και τέθηκε σε ισχύ από την 3η Σεπτεμβρίου του 1953. Με την εν λόγω σύμβαση, κατοχυρώθηκε η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, την οποία τα κράτη- μέλη είναι υποχρεωμένα να εγγυηθούν εντός της επικράτειάς τους. Η ΕΣΔΑ συμπληρώθηκε με 14 Πρωτόκολλα από τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπεγράφη στο Τορίνο το 1961. Αρχικά, από την ΕΣΔΑ προβλέπονταν 2 δικαιοδοτικά όργανα, το ΕΔΔΑ (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) και η ΕΕΔΑ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου) , τα οποία στη συνέχεια συγχωνεύθηκαν με το 11ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο [Μ. Καππέ, Ιανουάριος 2018]. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εδρεύει στο Στρασβούργο και έχει ως έργο την εξέταση των προσφυγών που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και κατ’ επέκταση τον έλεγχο εφαρμογής της Σύμβασης[Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ].

Στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και συγκεκριμένα στο άρθρο 34, προβλέπεται το δικαίωμα της ατομικής προσφυγής των πολιτών ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Η προσφυγή γίνεται δεκτή εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 35, οι οποίες είναι οι εξής : α)να έχει προηγηθεί εξάντληση των εσωτερικών (εθνικών) ενδίκων μέσων, β) η προσφυγή να υποβληθεί εντός 6 μηνών από την ημερομηνία της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, γ) η προσφυγή να είναι επώνυμη και όχι ανώνυμη, δ)να μην έχει υποβληθεί ή εξεταστεί προηγουμένως προσφυγή ουσιαστικά όμοια με την υποβαλλόμενη, ε) η προσφυγή να μην είναι ασυμβίβαστη προς τις διατάξεις ή τα πρωτόκολλα της ΕΣΔΑ ή καταχρηστική ή αβάσιμη, ζ) ο προσφεύγων να έχει υποστεί κατ' αρχήν σημαντική βλάβη (Άρθρα 34-35 ΕΣΔΑ, « European Convention on Human Rights»).

Επίσης, στο Άρθρο 1 του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην προστασία της ιδιοκτησίας για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που θα μας απασχολήσει παρακάτω[Γκελντής Φ., 2015-2016].

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΛΟΪΖΙΔΟΥ- ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Το δικαίωμα προσφυγής αξιοποίησε η κα. Λοϊζίδου για την προστασία της ιδιοκτησίας της. Κατέθεσε ατομική προσφυγή εναντίον της Τουρκίας ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης, στις 22 Ιουλίου 1989, όπως προέβλεπε το τότε ισχύον διπλό σύστημα. «Η προσφεύγουσα, κατήγγειλε την προηγούμενη σύλληψη και κράτησή της από τους Τούρκους, ως παραβίαση των άρθρων 3,5 και 8 της ΕΣΔΑ και υποστήριξε ότι το δικαίωμά της στην απόλαυση της ιδιοκτησίας της είχε παραβιαστεί λόγω της παρουσίας των τουρκικών στρατιωτικών δυνάμεων στο βόρειο τμήμα της Κύπρου».[Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ]. Στη συνέχεια, η υπόθεση παραπέμφθηκε στο ΕΔΔΑ, με την υποστήριξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, ωστόσο η προσφυγή παρέμεινε ατομική.

Η Τουρκία προέβαλλε ενστάσεις. Συγκεκριμένα, παρουσίασε δύο ενστάσεις *ratione loci* (σε σχέση με τον τόπο): υποστήριξε, αρχικά, ότι η προσφυγή θα έπρεπε να στραφεί εναντίον της « Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» («ΤΔΒΚ»), ούσα ανεξάρτητο κράτος, διότι η Τουρκία δεν είχε δικαιοδοσία επί του συγκεκριμένου εδάφους. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, τα καταγγελλόμενα πραγματικά περιστατικά αφορούσαν σε πράξεις και παραλείψεις όχι της ίδιας , αλλά της «ΤΔΒΚ». Δηλαδή, «η παρουσία των τουρκικών στρατιωτικών δυνάμεων δεν συνεπαγόταν και τη δικαιοδοσία της Τουρκίας στο βόρειο τμήμα της Κύπρου». Ταυτόχρονα, αμφισβητώντας την αρμοδιότητα του ΕΔΔΑ, ισχυρίστηκε ότι δεν έχει αποδεχθεί τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου ή της Επιτροπής για τον έλεγχο παραβάσεων τελούμενων εκτός των εθνικών της συνόρων[Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ].

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, επικαλέστηκε το Άρθρο 1 της ΕΣΔΑ, που καθιερώνει την υποχρέωση των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών για την διασφάλιση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών όσων εμπίπτουν στη δικαιοδοσία τους και υποστήριξε ότι η εφαρμογή του εν λόγω άρθρου δεν πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά εντός των εθνικών συνόρων των μερών αυτών, διότι θεωρείται πιθανό οι ενέργειες τους να επιφέρουν συνέπειες και εκτός των ορίων της κρατικής τους κυριαρχίας [Λ. Παπαβασιλείου, 05/2020]. Επιπλέον, θεωρήθηκε πως εάν κάποιος εκ των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο σε περιοχή εκτός της εθνικής του επικράτειας κατόπιν στρατιωτικής ενέργειας, καθίσταται υπεύθυνο και οποιαδήποτε υπόθεση λαμβάνει χώρα σε αντίστοιχη περιοχή, υπάγεται στη δικαιοδοσία του δικαστηρίου. Άρα, οι ενστάσεις *ratione loci* απορρίφθηκαν [Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ].

Η τουρκική πλευρά προέβαλε, επίσης, ένσταση σχετική με το *ratione temporis* (σε σχέση με το χρόνο), υποστηρίζοντας ότι το Δικαστήριο δεν διαθέτει δικαιοδοσία επί της υπόθεσης, καθώς η Τουρκία αναγνώρισε την υποχρεωτική δικαιοδοσία του στις 22 Ιανουαρίου 1990, ενώ η απώλεια της ιδιοκτησίας της κας. Λοϊζίδου είχε προηγηθεί της αποδοχής.

Η προσφεύγουσα, αντιθέτως, υποστήριξε πως οι πράξεις της Τουρκίας δεν αποτελούν ένα στιγμιαίο γεγονός που έλαβε χώρα το 1974, αλλά συνιστούν συνεχιζόμενη παραβίαση του δικαιώματός της επί της ιδιοκτησίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται από το Άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ.

Ακολούθως, το Δικαστήριο προκειμένου να διαπιστώσει αν οι παραβιάσεις στις οποίες αναφέρθηκε η προσφεύγουσα μπορούσαν να αποδοθούν στην Τουρκία, κλήθηκε να εξετάσει την σχέση μεταξύ αυτής και της «ΤΔΒΚ». Με την απόφαση που εξέδωσε το Δεκέμβριο του 1996, εξετάστηκε επίσης η αναγνώριση ή μη της «ΤΔΒΚ» από την διεθνή κοινότητα. Η τελευταία δεν αναγνώριζε την «ΤΒΔΚ» ως κράτος, άρα η προσφυγή ορθώς στράφηκε κατά της Τουρκίας.

Η τουρκική πλευρά υποστήριξε, επίσης, πως η προσφεύγουσα έχει απωλέσει τους τίτλους της ιδιοκτησίας της, καθώς η «ΤΔΒΚ» προχώρησε το 1985 στην υιοθέτηση «Συντάγματος», με το οποίο περιουσίες των Ελληνοκυπρίων περιήλθαν στην κυριότητα της. Από τη στιγμή που κρίθηκε ότι η «ΤΔΒΚ» δεν μπορεί να θεωρηθεί κράτος, προκύπτει ως επακόλουθο, πως το «Σύνταγμα» του 1985 δεν παράγει έννομα αποτελέσματα και πως οι διατάξεις του θα πρέπει να θεωρούνται νομικά άκυρες (παρ.44). Συμπέρανε επομένως, ότι η προσφεύγουσα δεν έχει απωλέσει τα περιουσιακά της στοιχεία και παραμένει η νόμιμη κάτοχος των τίτλων ιδιοκτησίας της (παρ.46). Η ένσταση *ratione temporis* επίσης απερρίφθη [Κατακαλίδου, Διπλωματική εργασία, ΠΑΠΕΙ].

Το Δικαστήριο κάλεσε τις δύο πλευρές να ενημερώσουν γραπτώς και εντός 6 μηνών, εάν προχώρησαν σε οποιαδήποτε συμφωνία. Όταν παρήλθε άπρακτη η προθεσμία αυτή, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει σε ακροαματική διαδικασία στο Στρασβούργο, προκειμένου να εξεταστεί το εν λόγω ζήτημα.

Η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι, εφόσον το Δικαστήριο έκρινε σε προηγούμενη απόφασή του πως υπάρχει παραβίαση του Άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, το Άρθρο 50 της ΕΣΔΑ μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση αυτή και η ίδια να λάβει αποζημίωση. Έτσι,

το ΕΔΔΑ επικαλούμενο την προηγούμενη απόφασή του, έκρινε ότι η κ. Λοϊζίδου δικαιούται αποζημίωση ως δίκαιη ικανοποίηση για την παραβίαση του δικαιώματος αναφορικά με την ιδιοκτησία της (Απόφαση 28.07.1998, παρ.25-26).

Πιο συγκεκριμένα, τα ποσά της αποζημίωσης που επιδικάστηκαν από το ΕΔΔΑ είναι δυνατό να διακριθούν σε τρεις κατηγορίες: α) υλική – χρηματική ζημία, για την οποία επιδικάστηκαν 300.000 κυπριακές λίρες, β) ηθική ζημία, για την οποία επιδικάστηκαν 20.000 κυπριακές λίρες και γ) αποζημίωση για τα δικαστικά έξοδα, ύψους περίπου 137.000 κυπριακών λιρών. Συνολικά, το ποσό της αποζημίωσης ανήλθε στις 457.044,83 κυπριακές λίρες. Τέλος, το Δικαστήριο αποφάσισε πως το οφειλόμενο ποσό θα πρέπει να καταβληθεί εντός 3 μηνών. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης της παραπάνω απόφασης, θα προστίθεται 8% ετησίως για καθένα από τα παραπάνω ποσά. Η Τουρκία κατέβαλε οριστικά το ποσό προς τα τέλη του 2003 [Λ. Παπαβασιλείου, 05/2020]

Κλείνοντας, με την απόφαση αυτή του ΕΔΔΑ, διαμορφώθηκε ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για παρόμοιες υποθέσεις. Αρκετοί Ελληνοκύπριοι επικαλούμενοι την απόφαση του 1996, προσέφυγαν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, προκειμένου να αποζημιωθούν για τη στέρηση της ιδιοκτησίας τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η τουρκική εισβολή στην Κύπρο αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα της ανθρώπινης ιστορίας. Χιλιάδες άνθρωποι εκτοπίστηκαν, τραυματίστηκαν, σκοτώθηκαν, έχασαν τις περιουσίες τους. Πολλώ δε μάλλον εξακολουθούν να φέρουν το βάρος των αναμνήσεών τους. Το σύνθημα « Δεν ξεχνώ », αντικατοπτρίζει ακριβώς την συνειδητή αντίσταση του προδομένου λαού. Δεν ξεχνά τους θανάτους των συμπατριωτών του, δεν ξεχνά την προδοσία της Χούντας ούτε την προσφυγιά. Η τουρκική κατοχή εξακολουθεί να υφίσταται. Το ζήτημα των πολεμικών συγκρούσεων, δυστυχώς, απασχολεί τη διεθνή κοινότητα ακόμα και σήμερα. Ο ρόλος του διεθνούς δικαίου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και κάθε κράτους ξεχωριστά, θεωρείται καταλυτικός για την διατήρηση της ειρήνης και την εξασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Βιβλιογραφία

1. Γκέλντης Φ., « Ελληνοτουρκικές σχέσεις και το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου 1 της ΕΣΔΑ», Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2017, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
<http://ikee.lib.auth.gr/record/292507?ln=el>
2. Καππέ Μ., « Ο ρόλος του ΕΔΔΑ στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών: Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Ιανουάριος 2018
<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/file/lib/default/data/2662385/theFile>
3. Κατακαλίδου Σ., « Οι Νομολογιακές Εξελίξεις στο Ιδιοκτησιακό Καθεστώς στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», Διπλωματική εργασία- Πανεπιστήμιο Πειραιώς: Τμήμα Διεθνών και ευρωπαϊκών Σπουδών.
<https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/5536/Katakaidou.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
4. Παπαβασιλείου Λουκάς, Μάιος 2020, Δημοσίευση στο “Student Association For International Affairs”
<https://thesafiablog.com/2020/05/02/loizidouvturkey/>

Πρωτογενείς πηγές- Νομοθεσία

5. «Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», υπεγράφη το 1950 στη Ρώμη, τέθηκε σε ισχύ το 1953 : άρθρα 1, 34, 35
6. Αποφάσεις 541 και 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ
7. Εικόνα εξωφύλλου: <https://www.thepressroom.gr/ellada/san-simera-xekinise-i-toyrkiki-eisvoli-stin-kypro>

